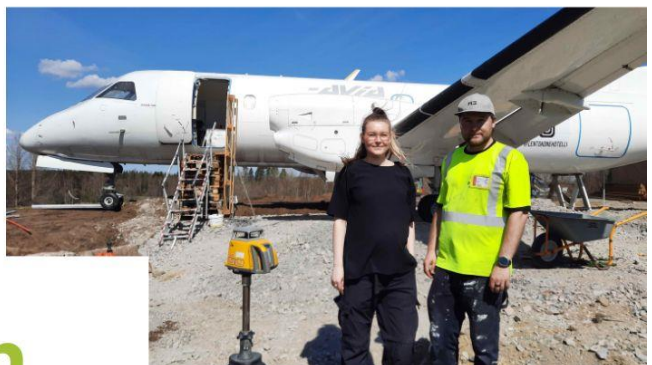

Jyväsriihen toimintakertomus 2024

Ihmisten
kokoisille
ideoille!

1. Yhteenveto toiminnasta ja strategian tilanteesta

Vuonna 2024 Jyväällä-strategiaa toteutettiin toista vuotta. Hankemäärin mitattuna rahoituksen haku oli maltillista. Rahoituksen hakemista kannustettiin monin keinoin viestimällä, omissa ja toisten tilaisuuksissa, ja verkostojen kautta. Edellisestä rahoituskaudesta poikkeavat tukimuodot kohdentuvat aiempaan verrattuna uudenslaisille tuenhakijaryhmille, mikä tarkoittaa uutta kohderyhmää viestinnälle. Mm. uusia yrityksiä perustavien henkilöiden kyselyjä rahoitusmahdollisuuksista saatiinkin runsain mitoin.

Jyväsrriihen alueen ensimmäinen älykäs kylä -hanke käynnistyi Laukaan kunnassa. Yhdistykset lähtivät kokeilemaan myös pienhankkeita, vaikka hankemäärät eivät vielä vastaa edellisen rahoituskauden teemahankkeiden määriä. Hakemuksia tuli monipuolisesti eri puolilta aluetta ja eri hanketyyppeihin. Strategian painopisteiden suhteellinen toteuma on erinomainen.

Jyväsrriihen resurssit olivat toimintavuonna yhteensä noin kolme henkilötyövuotta. Pitkäaikainen hankeneuvoja irtisanoutui toimestaan loppuvuonna, mikä lisäsi muutamaksi kuukaudeksi muun henkilöstön työkuormaa etenkin hankkeiden neuvonta- ja käsittelyprosesseissa.

2. Strategian toteuttaminen

2.1 Strategian toteumatilanne ja rahoitetut hankkeet

Vuosi 2024 oli Jyväällä-strategian ensimmäinen kokonainen toteutusvuosi. Rahoitushakemuksia käsiteltiin kahdeksassa hallituksen kokouksessa.

Kaiken kaikkiaan Jyväsrriiehen saapui vuoden aikana 64 rahoitushakemusta. Myönteisen puollon Jyväsrriihen hallituksessa sai 45 hakemusta, joista 21 oli hanketukia ja 24 yritystukia. Kielteinen päätös annettiin 11 hakemukseen, joista 7 oli yritystukihakemuksia ja 4 yhdistysten jättämiä hakemuksia. Kaikkiaan 7 hakemusta peruttiin. Yhden hakemuksen käsittelyä on siirretty hakijan pyynnöstä edelleen vuodelle 2025.

Puollettujen hankkeiden kokonaisrahoitus oli yhteensä 1 175 256,72 €, josta 867 143,43 € yleishyödyllisiin hankkeisiin ja yhteensä 308 113,29 € yritystukiin. Vastaavasti julkista tukea myönnettiin kaikkiaan 710 791,54 €, josta hanketukiin 607 462,94 € ja yritystukiin 103 328,60 €. Yrittäjät ja yhdistykset panostivat hankkeisiin yksityistä rahoitusta yhteensä 464 465,18 €, josta osa oli yhdistysten talkootyötä.

Hallitus käsitteli kaikkiaan 24 yritystukihakemusta, joita tuli jokaisesta toiminta-alueen kunnasta. (Liite 1.) Puoltava päätös tehtiin kymmeneen yrityksen investointitukihakemukseen, neljään vakiintuneen toiminnan kehittämistukihakemukseen sekä neljään yritystoiminnan kehittämisen valmisteluun ja neljään osa-aikaisen yrittäjyyden valmisteluun. Kehittyvät elinkeinot -painopisteessä tuettiin elinkeinotoimintaa suorien yritystukien lisäksi kahdella yleishyödyllisellä hankkeella, joista toinen oli yhteistyöhanke ja toinen yritysryhmähanketta valmisteleva valmistelurahahanke.

Älykkäät yhteisöt ja ilmastoviisaat teot -painopisteeseen hyväksyttiin rahoitettavaksi seitsemän hanketta, joista yksi oli älykäs kylä -yhteistyöhanke, yksi tiedonvälityshanke ja loput yleishyödyllisiä investointeja tai pienhankkeina toteutettavia investointeja.

Hyvinvoivat kylät -painopisteestä rahoitettiin 12 hanketta, joista kahdeksan oli isompia investointeja, kaksi pienhankkeena toteutettavia investointeja ja kaksi pienhankkeena toteutettavia kehittämishankkeita.

Kaikkiaan 12 tukihakemusta ohjattiin tuen tiedusteluvaiheessa tai siirrettiin Hyrrässä muille rahoittajille. ELY-keskus on tähän mennessä tehnyt päätökset kuutta hanketta lukuun ottamatta kaikkiin hallituksen puoltaviin rahoituspäätöksiin. Jyväällä-strategia toteutuu painopisteiden jakaumaa tarkasteltaessa erittäin hyvin (Taulukko 1).

Taulukko 1. Jyväällä-strategian painopisteittäin puollettu kokonaisrahoitus.

Myönnetty kokonaisrahoitus	Älykkäät yhteisöt ja ilmastoviisaat teot	Hyvinvoivat kylät	Kehittyvät elinkeinot	Yhteensä
Kokonaisrahoitus 2023	95 194 €	121 438 €	252 932 €	469 564 €
Kokonaisrahoitus 2024	430 732 €	409 954 €	334 571 €	1 175 257 €
Yhteensä	525 926 €	531 392 €	587 503 €	1 644 821 €
Toteuma %	32 %	32 %	36 %	
Strategian tavoite %	30 %	35 %	35 %	

Rahoituskauden määrällisten ja strategian painopisteisiin liittyvien tavoitteiden tilanne

Jyväällä-strategiassa on asetettu vaikuttavuustavoitteita, joihin pyrimme rahoittamalla alueelle hyviä hankkeita. Jyväsriihen strategialle ohjelmakautta 2023–2027 varten on asetettu tavoitteeksi, että rahoitushakemuksia saadaan kaikista toimintakunnista ja että hakijoissa on monipuolisesti uusia ja keskenään erilaisia toimijoita. Yli puolet kaikista hakijoista vuonna 2024 olikin uusia. Kokonaisuudessaan hankemäärät verrattuna edelliseen rahoituskauteen eivät ole samalla tasolla. Kehittämishankkeiden hakijamäärä on vähentynyt Jyväsriihen alueella. Pienhankkeiden hakijoita ei ole löytynyt yhtä paljon kuin osallistujia koordinoituihin teemahankkeisiin edellisellä rahoituskaudella. Isompia ja pienempiä yleishyödyllisiä investointeja tuettiin kuitenkin runsaasti. Nämä hankkeet olivat tärkeitä etenkin olemassa olevien yhteisten tilojen kunnossa pitämiseksi ja toiminnan laajentamiseksi niissä. Suoranaisia nuorisohankkeita ei vuoden aikana tuettu, mutta nuorten harrastamisen mahdollisuuksia parannettiin esimerkiksi metsästysseurojen investointien kautta. (Taulukko 2)

Yrityshankkeita on haettu kiihtyvään tahtiin, ja yritysinvestointeja ja uusien yritysten käynnistämisiä on tuettu hyvä määrä. Kaikki tukimuodot eivät ole käytössä koko Jyväsriihen maaseutualueella, mikä hankaloittaa tukiviestintää. Esimerkiksi energiainvestointeja voidaan tukea vain pienellä osalla aluetta, mikä harmittaa hakijoita ja on usein hankala perustella tukea tiedusteleville. Omistajanvaihdoksen tukia ei ole voitu rahoittaa yhtään. Yritys- ja viljelijäryhmähankkeita ei vielä ole tullut rahoitettavaksi, mutta yksi yritysryhmähankkeen valmisteluun tarkoitettu valmisteluraha myönnettiin yrittäjäjärjestölle.

Strategian avulla tavoitellaan myös uusia verkostoja ja hanketoiminnan osaamisen kasvua alueella. Uusien hakijoiden osalta osaaminen aina kasvaa, ja yhden hankkeen jälkeen voi syntyä tarve toiselle. Verkostoja ja toisilta oppimista tuetaan esimerkiksi Jyväsriihen hankeklubeilla.

Taulukko 2. Jyväällä-strategiasta rahoitettaviin hankkeisiin liittyvät määrälliset tavoitteet

Ohjelmakauden määrälliset tavoitteet	Tavoite, kpl	Vuosi 2023	Vuosi 2024
Rahoitettujen hankkeiden määrä	180	15	45
Hankehakijoina yhteisöjä	90	7	20
Hankehakijoina yrityksiä	70	7	24
Uusien hakijoiden osuus	30 %	64 %	57 %
Muille rahoittajille siirretty hankkeet tai ohjatut hakijat	20	12	5
Strategian painopisteet ja mittarit			
Älykkäät yhteisöt ja ilmastoviisaat teot: kekseliäät ratkaisut, ympäristö- ja ilmastoteot, digitaalisuus	Tavoite, kpl	Vuosi 2023	Vuosi 2024
Älykäs kylä -hankkeet	4		1
Turvallisuutta edistävät hankkeet	8	2	1
Kulttuuriympäristöön liittyvät toimet	8	1	3
Ympäristö- ja ilmastotoimet	25	2	13
Digitaalisuutta yhteisölle sopivalla tavalla soveltavat tai yhdistyksiä tai asukkaita kouluttavat hankkeet	5		1
Hyvinvoivat kylät: nuoret, vapaa-aika ja kulttuuri, kansainvälisyys	Tavoite, kpl	Vuosi 2023	Vuosi 2024
Nuorten ideoimat ja toteuttamat hankkeet	10	1	2
Uudet harrastusmahdollisuudet	15	1	6
Yleishyödylliset investoinnit	35	3	15
Uudet tai kunnostetut rakennukset ja rakennelmat	25	3	9
Kulttuurihankkeet	5		2
Kansainväliset hankkeet	3	1	
Kehittyvät elinkeinot: kasvu ja kehittyminen, osaaminen ja uudistuminen, vastuullisuus	Tavoite, kpl	Vuosi 2023	Vuosi 2024
Investointihankkeet	40	3	10
Uudet ja säilytetyt työpaikat	60	7	18
Uudet yritykset	15	1	8
Omistajanvaihdoksen tuet	2		
Yrittäjyyskokeilut	15		1
Maatalouden kokeilut	5	1	
Kehittämistoimenpiteet	20	3	8
Uudet digitaaliset ratkaisut	5		2
Yritysryhmä- ja viljelijäryhmähankkeet	5		
Yritysryhmä- ja viljelijäryhmähankkeisiin osallistuneiden yritysten määrä	30		
Yritysten kansainvälisyyttä edistävät toimet hankkeissa	4		
Vastuullisuuttaan kehittäneet yritykset	15	1	3
Kestävää matkailua edistävät toimet	7		

2.2. Esimerkkejä hyvistä hankkeista

Esimerkki 1: 2–4 vuotta aiemmin rahoitettu hanke tai yritys, jonka vaikutukset ovat edelleen nähtävissä

KESTOkulttuuria kohti kylillä ja keskustoissa KEKO-hanke, Green Care -keskus Könkkölä ry, Kehittämishanke, hankenumero 163624

Kestokulttuuria kohti kylillä ja keskustoissa -hankkeen myötä syntynyt Könkkölän Green Care -keskus palvelee niin yksityishenkilöitä, yhteisöjä kuin luonto-, hyvinvointi-, matkailu- ja kulttuurialan toimijoita. Könkkölän toimintakeskuksessa järjestetään monipuolista kurssi-, leiri- ja tapahtumatoimintaa erilaisille kohderyhmille.

Hankkeen päätavoitteena oli edistää luontolähtöisten ja kestävien lähitalouden palveluiden saatavuutta ja käyttöä. Lisäksi hankkeessa on kehitetty kestävä elämän ja arjen kiertotalouden toteutumista koko Jyväskesäudulla.

Hankkeen aikana luotu palvelu- ja toimintaympäristö on käytettävissä Green Care – ja kulttuurialan toiminta- ja tapahtumapaikkana sekä laajaa kohderyhmää palvelevana oppimisympäristönä.

Esimerkki 2: Vuoden aikana rahoitettu innovatiivinen hanke/yritys

Tavolo Bianco Oy, Aallon jäljillä Päijänteellä, yrityksen investointituki, hankenumero 289677

Tavolo Bianco Oy vastaa Jyväskylän kaupungin omistaman entisen Säynätsalon kunnantalon matkailuliiketoiminnasta. Kunnantalo on Alvar Aallon suunnittelema, ja se on yksi hänen merkittävimmistä kokonais- taideteoksistaan. Yritys tarjoaa mm. majoitusta ja opastusta kunnantalolla sekä kierroksia Aallon koetalolla Muuratsalossa. Kesällä 2024 yritys aloitti veneretkien järjestämisen Päijänteelle. Yritys hankki retkiä varten Leader Jyväskesäriihen rahoituksen avulla kotimaisen Terhi- veneen, johon mahtuu kuljettajan lisäksi jopa kuusi henkilöä. Alvar Aallon merkitys alueen

matkailulle on edelleen merkittävä, ja hänen teoksensa sekä historiansa houkuttelevatkin paljon matkailijoita Jyvässeudulle. Yrityksellä on suunnitelmissa tulevana kesänä 2025 tarjota aktiivisemmin lyhyitä päivämatkoja järvelle sekä majoittuja-asiakkaiden ilta- ja aamuvierailuja Muuratsalon koetalolle.

Esimerkki 3: Vuoden aikana rahoitettu paikallisten yhteisöjen toimintaa ja viihtyvyyttä edistävä hanke

Jyväskylän Latu ry, Ladun Maja 2080, yleishyödyllinen investointi, hankenumero 263082

Jyväskylän Latu ry:n omistama Ladun Maja Jyväskylän Taka-Keljossa Kolmisoppisen rannalla peruskorjattiin vastaamaan nykyisiä vaatimuksia rakennustekniikan, tehokkaan energiankäytön ja ekologisuuden kuin myös keittiötilojen toimivuuden ja hygieniamääräysten suhteen. Majan asiakastilojen toimivuutta ja viihtyvyyttä parannettiin niin majakahvion asiakkaiden kuin monien erilaisten Majan käyttäjien ja yhdistyksen omien tarpeiden mukaisesti. Maja oli edellisen kerran remontoitu 55 vuotta sitten. Tavoitteena on, että kunnostettu ja uudistettu Maja palvelee Ladun Majan ulkoilualueella myös tulevina vuosikymmeninä. Ladun Majan ulkoilu- ja hiihtoreitit ovat yksiä alueen suosituimmista, joten Majan peruskorjaus palvelee suurta käyttäjäjoukkoa.

Esimerkki 4: Vuoden aikana rahoitettu alueen elinkeinoja ja yrittäjyyttä vahvistanut hanke/yritys

Muuramen yrittäjät ry, SULAKE-hanke, kehittämishanke, hankenumero 279023

Tulevaisuuden Muuramen alueen kehittämisen suunnitteluhanke tuotti esiselvityksen laajemmalle kuntayhteistyössä tehtävälle kehityshankkeelle. Hankkeessa kartoitettiin tarpeet alueen mikro- ja pk-yritysten kasvun tukemiseen, työvoiman saannin edistämiseen, verkostoitumiseen sekä vihreän siirtymän hankkeiden että kestävä kehityksen toimenpiteiden edistämiseen. Lisäksi selvitettiin mahdollisuuksia kunnan ja yrittäjien yhteistyön kehittämiseksi. Hankkeen seurauksena yhdistys haki valmistelurahaa, jonka avulla kootaan muuramelaisia yrityksiä yritysryhmähankkeeseen.

Esimerkki 5: Vuoden aikana rahoitettu ympäristö- ja ilmastohanke

Väentupa ry, Hyvän Huomisen kylät, Älykäs kylä -hanke, hankenumero 58742

Väentupa ry ja Jyväskylän kestävä kehitys JAPA ry toteuttavat yhdessä Laukaan kylillä Hyvän huomisen kylät -hanketta. Hankkeessa lisätään tietoisuutta kestävästä kehityksestä, kiertotaloudesta ja luonnon monimuotoisuudesta. Hankkeen toimenpiteet suunnitellaan yhdessä kyläläisten kanssa heidän ideoidensa ja toiveidensa pohjalta. Toimenpiteitä voivat olla vaikkapa kimppekyytiryhmien järjestäminen, energianeuvonta, korjauspajat, lainaamotoiminta, hyönteishotellien ja siilien talvipesien rakentaminen, vieraslajien torjunta tai niittyjen kunnostaminen. Hankkeen varsinaiset toimenpiteet toteutetaan 3–4 kylällä, mutta toiminta on kaikille avointa. Valituissa kylissä järjestetään tulevaisuustyöpajat, joissa pyritään löytämään itse kullekin sopivia tapoja toimia paremman tulevaisuuden eteen ideoimalla ja suunnittelemalla kyläläisten omia kiertotalouteen pohjautuvia toimenpiteitä ja tapahtumia, jotka vievät kylän toimintaa kestävämpään suuntaan. Hankkeessa laaditaan Hyvän huomisen kylät- ideakäsikirja tai toimintamalli.

2.3. Muu toiminta

Sisä-Suomen Kalaleader

Jyväsräihi on osa Sisä-Suomen Kalaleader-ryhmää, jonka hallinnoijana toimii Päijänne Leader. Toiminnanjohtaja on ohjausryhmän jäsen. Sisä-Suomen Kalaleaderin visio on olla vahva kestävä kasvun kalatalouden alue vuonna 2027. Kalaleader-toimintaa rahoitetaan Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta. Toiminnanjohtaja osallistui keväällä kalatalouden verkostopäiville Laukaan Peurungassa.

Kansainvälisyys

Edellisenä vuonna Jyväsräihin hallitus rahoitti Keski-Suomen Kylät ry:n Polku maalle Jyvässeutu -esiselvityshanketta, jonka avulla rakennettiin kansainvälistä yhteistyötä mahdolliseen tulevaan kansainväliseen yhteistyöhankkeeseen. Esiselvitys johti kansainväliseen Coming, Living, Staying –

Ruralizing Europe -jatkohankkeeseen, joka sai rahoitusta Keski-Suomen ELY-keskukselta. Myös Jyväsräin omat kansainväliset verkostot jatkoivat kasvamistaan toimintavuonna. Toiminnanjohtaja osallistui yhteisölähtöisen kehittämisen opintomatalle Itävallan Tiroliin. Yhteistyötä tehtiin myös Irlantilaisen Leader-ryhmän kanssa hallituksen ulkomaanmatkan järjestelyiden osalta.

3. Jyväsräin alueensa kehittäjänä

3.1 Oma toiminta ja verkostot

Viestintä ja aktivointi

Jyväsräin tekee aktiivista työtä alueen toimijoiden rohkaisemiseksi Leader-rahoituksen hakuun. Monikanavaisen viestinnän, tiedotuksen ja markkinoinnin lisäksi aktivoinnin toimenpiteitä ovat hanketoimijoiden tapaaminen, ohjaus ja neuvonta hakuvaiheessa, hankkeen aloituksessa ja maksatuksessa.

Vuonna 2024 julkaisimme viisi uutiskirjettä ja sen lisäksi omia sekä yhteisiä tiedotteita. Viestintää tehtiin aktiivisesti omilla verkkosivuillamme, Facebookissa ja Instagramissa. Jyväsräin verkkosivut ovat tärkein kanava tulostiedotusta, jota on tehty viestintäsuunnittelijan voimin.

Jyväsräin oli mukana järjestämässä Keski-Suomen muiden Leader-ryhmien ja Maaseutuverkostoyksikön kanssa kevään 2024 valtakunnallisia Leader-päiviä. Leader-päivät järjestettiin Jyväsräin toiminta-alueella Laukaan Peurungassa 14.–16.5. Tapahtumaan osallistui parisataa Leader-ryhmien, ELY-keskusten, Ruokaviraston ja maa- ja metsätalousministeriön asiantuntijaa. Päivien aikana kuultiin ajankohtaisia puheenvuoroja,

verkostoiduttiin ja saatiin uusia ideoita kehittämistyöhön. Jyväsräin järjesti myös retken oman alueensa rahoitettuihin kohteisiin. Retkellä tutustuttiin Uuraisten lentokonehotelliin, Trail It Oy:n pumptrack-ratoihin, Ylä-Muuratjärven turvallisuushankkeeseen, Pohjoisen Korpilahden yhteistyöyhdistyksen kehittämishankkeisiin, Komppa-Seppälän luomutilaan ja Havumäki Ranchiin.

Yhdistys- ja yritystoimijoille järjestettiin molemmille vuoden aikana kolme rahoitusinfoa Teamsissa. Lisäksi järjestimme keväällä ja syksyllä hankeklubit yhdistystoimijoille. Kevään hankeklubi järjestettiin Muuramen kunnantalolla ja tilaisuudessa hanketoimijat kertoivat omia kokemuksia, miten toteutetaan onnistunut hanke. Syksyn hankeklubi järjestettiin hybriditilaisuutena Teamsissa ja Voimala Business parkissa. Hankeklubin teemana oli hankkeen toteuttaminen ja vaiheet. Klubeilla osallistujat pääsivät kuulemaan Leader-rahoituksen ajankohtaisista asioista, verkostoitumaan ja jakamaan kokemuksia hanketyöstä.

Osallistuimme vuoden aikana moniin muiden järjestämiin tilaisuuksiin ja koulutuksiin, joissa kerroimme Leader-rahoituksesta. Järjestimme yritystuki-infon yritysneuvojille Keski-Suomen Leader-ryhmien ja ELY-keskuksen kanssa. Osallistuimme Laukaan Yritystankkaamon yrityskehittäjien aamukahveille, jossa kerroimme rahoituksesta ja verkostoiduimme. Lisäksi osallistuimme Minustako Yrittäjä?! -aamukahveille. Toiminnanjohtaja osallistui Laukaan järjestöjen ja kulttuuritoimijoiden iltaan, ja Kansalaistoiminta NYT -tapahtumaan, joka oli Keski-Suomen yhteisöjen tuen järjestämä. Jyväskylän rahoitusmahdollisuuksista päästiin myös kertomaan Uuraisten kunnan aamukahveilla yrittäjille, Uuraisten järjestöjen illassa, Korpilahden yrittäjien aamukahveilla ja Partiolaisten iltateellä, joka oli valtakunnallinen verkkotapahtuma. Osallistuimme sekä keväällä että syksyllä Crazy Townilla Jyväskylän kaupungin työllisyyspalveluiden järjestämään Unelmoi, luo, menesty -tapahtumaan. Osallistuimme myös keväällä ja syksyllä Muuramen kunnan rekry- ja rahoitustapahtuma Taitajien torille, jossa pidimme esittelypistettä toiminnastamme. Toiminnanjohtaja piti puheenvuoron maaseutu-rahoituksesta Keski-Suomen luomuyhdistyksen vuosi-kokouksessa. Toiminnanjohtaja ja hankeneuvoja pitivät lisäksi esittelypistettä Laukaan Peurungassa järjestetyssä Paluu Tulevaisuuteen -työllisyystapahtumassa. Jyväskylän kaupungin avustusifossa kerrottiin Leader-rahoituksesta yhdistyksille. Loppuvuodesta toiminnanjohtaja ja Jyväskylään palkkatuella työllistetty työntekijä

osallistuivat IPS-hankkeen loppuseminaariin, jossa he kertoivat työnantajan ja työntekijän kokemuksista työllistämisestä yhdistykseen.

Keväällä henkilöstö ja puheenjohtajat osallistuivat ELY-keskuksen kanssa pidettävään kumppanuuskeskusteluun. Hallituslaisia osallistui Maaseutuverkoston järjestämään hallitusiltaan. Elokuussa Jyväskylän työntekijät osallistuivat Kalajoella järjestetyille Tyhy-päiville. Syksyn Leader-päiville osallistuttiin virtuaalisesti. Toiminnanjohtaja ja yhdistyksen varapuheenjohtaja osallistuivat loppuvuodesta toiminnanjohtajien ja puheenjohtajien tapaamiseen Helsingissä.

Järjestimme Keski-Suomen alueviestijän ja Leader-ryhmien kanssa hankeviestinnän tehotunteja Teamsissa. Tehotunneilla jaettiin käytännön vinkkejä viestintään ja kannustettiin yhdistyksiä viestimään hankkeistaan. Tunteja järjestettiin vuoden aikana kuusi kertaa ja niiden aiheina olivat somen perusteet, saavutettavuus, osallistaminen, hankeviestinnän vinkit ja vastuut, Canvan perusteet sekä raportointi. Tilaisuuksien materiaalit ovat hanketoimijoiden hyödynnettävissä, ja niitä voi myös käyttää apuna Leader-neuvonnassa ja yhdistysten rohkaisemisessa hankeviestintään.

Vuoden 2024 Jyväskylään tuli noin 160 tiedustelua yritys- tai hanketuista. Asiakkaita ohjattiin puhelimitse, sähköpostilla ja henkilökohtaisissa tapaamisissa yhden tai useamman kerran. Asiakkaita neuvottiin tarvittaessa myös suoraan ELY-keskukseen jätettävien hakemusten kohdalla. Jyväskylän verkostossa esimerkiksi kuntien yritysneuvojat, yrittäjäjärjestöt, Keski-Suomen yritysidea, muut rahoittajat ja yhdistysten tapauksessa Keski-Suomen yhteisöjen tuki KYT ry. ohjaavat kyselyitä Jyväskylään. Rahoituskauden 2014–2022 hankkeita toteuttavien hanke- ja yritystukien saajien maksatus- ja muutosneuvontaa tehtiin edelleen.

Verkostotyö

Vuoden aikana tehtiin tiivistä yhteistyötä Keski-Suomen muiden Leader-ryhmien ja Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa. ELY-keskuksen rahoitusasiantuntijoiden kanssa asiointi on jatkuvaa ja toimii sujuvasti. Jyväskylän aloitteesta aloitettiin vuonna 2024 maakunnan Leader-ryhmien ja ELY-keskuksen erilliset hanke- ja yritysraamukset. Nämä kaksi työskentelytapaa järjestetään noin kuukauden välein Teams-tapaamisina. Aamukahveilla pohditaan eteen tulleita tapauksia ja tulkintoja yhdessä ja tiivistetään yhteistyötä ja vuoropuhelua. Syyskuussa pidettiin ELY-Leader-yhteistyöpäivä Vesuri-ryhmän alueella Jämsässä. Kevään yhteistyöpäivää ei pidetty valtakunnallisten Leader-päivien järjestelykiireiden vuoksi.

Keski-Suomen yritysneuvojen verkosto on toiminut aktiivisesti vuoden aikana, ja Jyväskylästä toimintaan on osallistuttu aikataulujen salliessa. Keski-Suomen Yritysidea ja alueen yrityskoordinaattorit neuvovat hakijoita Leader-rahoituksessa ja ohjaavat paljon kyselyitä Jyväskylään.

Jyväskylä osallistuu myös Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n koordinoiman Keski-Suomen Järjestöareenan toimintaan. Osana tätä järjestöjen verkostoa koottiin tammikuussa tietoa alueen kansanedustajille järjestöihin kohdistuvien rahoitusleikkauksien uhasta. Leader-rahoituksen osaltahan leikkaukset eivät onneksi toteutuneet.

Viestinnässä on tehty tiivistä yhteistyötä ELY-keskuksen alueviestijän kanssa. Jyväskylä on mukana alueviestijän koordinoimassa viestinnän kehittäjäryhmässä. Yhteisiä toimintatapoja kehitetään jatkuvasti. Leader-ryhmien kesken tehdään monenlaista yhteistyötä toimintaryhmän toimintaan, neuvontaan, hankesuunnitteluun ja viestintään liittyen. Jyväskylän viestintäsuunnittelija on kehittänyt ja toteuttanut ryhmän tulos- ja ajankohtaisviestintää, osallistunut erilaisten viestintäverkostojen toimintaan ja ollut suunnittelemassa ja toteuttamassa maakunnallista CAP-viestintää ELY-keskuksen viestintäkoordinaattorin ja muiden Leader-ryhmien viestijöiden verkostossa. Jyväskylän hankeneuvoja toimi Suomen Kylät ry:n valtakunnallisen Leader-viestintäryhmän jäsenenä.

Toimintavuonna Jyväskylässä panostettiin myös työhyvinvointiin. Toiminnanjohtaja ja hankeneuvoja osallistuivat maaseutuverkostoyksikön tarjoamaan neljäosaiseen Työhyvinvoinnin avaimet -koulutukseen virtuaalisesti ja Helsingissä. Toiminnanjohtajille ja Leader-työntekijöille oli omat erilliset koulutuskokonaisuutensa. Varapuheenjohtaja Annika Pulkkinen puolestaan osallistui saman koulutuskokonaisuuden hallitusten puheenjohtajille osoitettuun kolmiosaiseen koulutukseen. Verkostoituminen ja vertaistuki olivat tärkeä osa näitä koulutuksia.

Toiminnanjohtaja edustaa Keski-Suomen Leader-ryhmiä Suomen Kylät ry:n valtakunnallisessa Leader-jaostossa, ja hänet valittiin jaoston puheenjohtajaksi maaliskuussa. Jaoston tehtäviin kuuluvat Leader-ryhmien eduntekeminen ja vaikuttaminen, Leader-ryhmien yhteisen äänen muodostaminen, Leader-toimintatavan kehittäminen sekä sisäinen ja ulkoinen viestintä. Leader-

ryhmillä on yhteinen edunvalvonnan työntekijä, kehittäispäällikkö Heli Walls, joka työskentelee Suomen Kylät ry:ssä. Leader-jaoston puheenjohtaja toimii myös valtakunnallisen Leader-brändin ohjausryhmän puheenjohtajana ja osallistuu Leader-asiantuntijatyöryhmän työskentelyyn.

Vuoden aikana verkostoiduttiin myös kansainvälisesti. Toiminnanjohtaja osallistui yhteisölähtöisen kehittämisen opintomatkalle Itävallan Tiroliin. Lisäksi vuoden lopussa aloitettiin hallituksen ulkomaan opintomatkan järjestely Irlantiin Monaghanin piirikunnan alueelle.

Jyväskylän toiminnanjohtaja Leena Karjalainen (vas.) ja Leader-työn kehittäispäällikkö Heli Walls opintomatkalla Tiroliissa.

Taulukko 5. Jyväskylän toimintaan liittyvät määrälliset tavoitteet

Leader-ryhmän toimintaan liittyvät määrälliset tavoitteet	Tavoite, kpl	Vuosi 2023	Vuosi 2024
Toimintarahalla työllistyneet henkilöt	2	3	3
Hanketyöntekijät	2	0,3	0,16
Muulla rahoituksella toteutetut hankkeet	2–4		
Käyttöön otetut uudet toimintatavat	5		1
Leader-työn arvioinnit ja selvitykset	2		
Viestintä ja aktivointi			
Aktivointi-, info- ja sidosryhmätilaisuudet	Tavoite, kpl/vuosi	Vuosi 2023	Vuosi 2024
Omat tilaisuudet	10	9	9
Osallistuminen muiden järjestämiin tilaisuuksiin	8	8	28
Osallistujat Jyväskylän järjestämissä tilaisuuksissa	keskimäärin 10	15	16
Leader- hankkeista ja Leader-työstä kertovat lehtiartikkelit rahoituskaudella yhteensä	80	24	69
Tuotetut materiaalit ja julkaisut rahoituskaudella yhteensä	5	1	
Seuraajat sosiaalisessa mediassa	kasvu 5 %	+ 14 %	+ 4 %
Kävijät verkkosivuilla	kasvu 5 %	- 32 %	+ 44 %
Yhdistyksen toiminta	Tavoite, kpl/vuosi	Vuosi 2023	Vuosi 2024
Uudet jäsenet	10	7	1
Vuosikokouksen osallistujamäärä vähintään	15	17	13

3.2. Yhdistys ja sen resurssit

Jyväskylän jäsenmäärä on kasvanut jonkin verran viime vuosina. Yhdistyksessä on yhteensä 271 jäsentä, joista 148 on henkilöjäseniä ja 123 yritys- tai yhteisöjäseniä. Jäsenille lähetetään vuosittain pieni tiivistelmä toiminnasta ja muistutus vapaaehtoisesta jäsenmaksusta. Jäsenmaksun maksaneiden osuus kaikista jäsenistä oli 7 %. Uusia jäseniä saatiin 1 kpl.

Yhdistyksen varsinaista toimintaa vuoden aikana oli sääntömääräisten asioiden hoitaminen. Jäsenistöä ja muita alueen toimijoita tiedotettiin toiminnasta sähköpostitse, tapahtumissa, uutiskirjeillä ja yhdistyksen verkkosivuilla, Facebookissa ja Instagramissa.

Hallituksen toiminta

Jyväskylän hallitus valittiin yhdistyksen vuosikokouksessa 27.3.2024. Hallitukseen valittiin kolme uutta varajäsentä. Puheenjohtajana jatkoi Laukaan kuntaedustaja Satu Rautiainen, ja hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan varapuheenjohtajaksi Laukaan asukasedustaja Annika Pulkkinen.

Hallitusjäsenten läsnäoloprosentti kokouksissa oli erittäin hyvä, ja kaikki kokoukset olivat päätösvaltaisia (Taulukko 6). Varajäsenillä on läsnäolo-oikeus kokouksissa, mutta palkkio maksetaan vain varsinaiselle jäsenelle, mikäli tämä on läsnä. Hallituksen jäsenet osallistuivat hallitustyöskentelyn lisäksi mm. alueella pidettyihin aktivointitilaisuuksiin, hallituskoulutukseen ja valtakunnallisiin virtuaalisiin Leader-hallituspäiviin. Puheenjohtaja piti avauspuheenvuoron valtakunnallisilla Leader-päivillä Peurungassa. Varapuheenjohtaja osallistui Leader-hallitusten puheenjohtajille järjestettyyn Työhyvinvoinnin avaimet -koulutuskokonaisuuteen. Hallitusjäseniä osallistui myös EU-päivän kunniaksi järjestettyyn Mekin olemme EU-päätäjiä -somekampanjaan, jossa he kertoivat työskentelystään Leader-ryhmässä.

Taulukko 6. Jyväskylän hallitus vuonna 2024 ja osallistuminen hallituksen kokouksiin ja rekrytointihaastatteluihin.

Kunta	Varsinainen jäsen	Läsnäolo	Varajäsen	Läsnäolo
Jyväskylä				
asukas	Iida Vesterinen	7/9	Sakari Oikarinen (31.3.asti)	-
			Katja Lahtinen	2/9
yhteisö	Minna Kankainen	8/9	Reijo Pirttimäki	-
kunta	Tapani Kalenius	9/9 + haastattelut	Jari Tuukkanen	-
Laukaa				
asukas	Annika Pulkkinen	9/9 + haastattelut		-
yhteisö	Kirsi Tuovinen	7/9	Vilma Linnanen	2/9
kunta	Satu Rautiainen pj.	8/9 + haastattelut	Antti Pekka Hokkanen (23.10. asti)	-
Muurame				
asukas	Luka Lindqvist	7/9	Aki Imppola (uusi)	2/9
yhteisö	Elina Tammivuori	8/9	Niko Leskinen	-
kunta	Jari Raulo	7/9	Mika Saarinen	-
Uurainen				
asukas	Niina Piesala	6/9	Terhi Litmanen (uusi)	5/9
yhteisö	Micaela Raudasoja	3/9	Sari Kalho (31.3.asti)	-
			Leila Piippa (uusi)	-
kunta	Olli Humalajoki	7/9	Satu Nieminen	-

Henkilöstö

Jyväskylässä työskenteli vuonna 2024 neljä henkilöä. Toiminnanjohtaja Leena Karjalainen ja hankeneuvoja Jenni Tiainen olivat toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa yhdistykseen. Tiainen lopetti työskentelyn Jyväskylässä marraskuun alussa. Uuden hankeasiantuntijan rekrytointi aloitettiin avoimella haulla ja valintapäätös tehtiin joulukuun hallituskokouksessa. Uudeksi hankeasiantuntijaksi valittiin Eeva Arpala, joka aloittaa työt vuoden 2025 helmikuussa. Viestintäsuunnittelijana toimi määräaikaikaisella työsopimuksella Minna Närhi. Hanna-Leena Suomäki palkattiin syyskuussa osittaisella palkkatuella osa-aikaiseksi työntekijäksi viideksi kuukaudeksi yhdistyksen varoilla. Henkilökunnan etuutena oli Epassi.

Toiminnan rahoitus ja taloustilanne

Kulunut vuosi oli ensimmäinen kokonainen vuosi, jonka aikana toteutettiin Jyväskylä-strategiaa. Vuoden aikana hoidettiin myös rahoituskauden 2014–2022 tehtäviä: Yritteliäät kylät -strategiasta rahoituskauden siirtymäkaudella rahoitettujen hankkeiden maksatus- ja muutosneuvontaa, loppuun saattamista, viestintää ja hallinnollisia toimia.

Yhdistyksen julkinen rahoitus tulee EU:n maaseuturahoituksen rahoituskauden 2014–2022 varoista, CAP-ohjelmasta 2023–2027 ja alueen kunnilta. Jyväällä-strategian rahoitus on yhteensä 3 815 000 €, josta suuntaa antava rahoituskehys strategian mukaisiin hankkeisiin on 2 925 000 € ja toimintarahaan 890 000 €. Toimintavuonna yhdistyksen toimintaa on rahoitettu Toimintaraha 4- ja Toimintaraha 2023–2027-hankkeilla.

Yhdistyksen yksityinen rahoitus tulee jäsenmaksuista ja korkotuotoista. Yhdistystoiminnan menoja ovat lähinnä vuosikokouksen kulut ja sellaiset kulut, jotka eivät ole hyväksyttäviä käynnissä olevissa hankkeissa. Vuonna 2024 koko toiminnan kulut olivat 206.654,70 €. Yhdistyksen taloustilanne on hyvä. Tilinpäätös vuodelta 2024 osoittaa ylijäämää 1 783,37 euroa.

3.3. Toimintaympäristö ja tulevaisuus

Yhteistyö ELY-keskuksen ja maakunnan muiden Leader-ryhmien kanssa yritysneuvojen kouluttamiseksi on ollut hyvä toimintatapa kuluneena vuonna. Yritystukitiedustelijoiden silmiin edelleen uusilta ja tuntemattomilta tuntuvien kertakorvaustyyppisten yritystukien neuvonnassa on suuri työ tukien kokoon nähdessä, ja pienen Leader-ryhmän resurssit ovat rajalliset. Tukiehtojen edelleen jatkuvat muutokset haastavat myös Leader-ryhmän suoriutumista. Verkosto auttaa neuvonnassa, mutta Leader-ryhmän rooli on ilman muuta ratkaiseva, jotta hakemusten tekeminen onnistuu ja rahoitusta on mahdollista myöntää. Tukimuotojen variaatio on suurta, ja ne sitovat paljon aikaa neuvontaan, mikä näkyy ryhmän kehittäjäroolin kutistumisena.

Jyväsriihen henkilökuntavaihdokset ovat tuoneet työruuhkaa loppuvuoteen, mutta tilanne on onnistuneen rekrytoinnin myötä helpottamassa. Tulevaisuudessa viestinnän resurssit Jyväsriihessä vähenevät, mikä tulee heikentämään näkyvyyttä. Tavoitteena on lisätä systemaattista aktivointia tulevana vuonna ja vahvistua verkostotyössä edelleen, jotta strategia saadaan kaikkien osa-alueiden kannalta optimaalisesti toteutettua. Oma hanketoimintaa pyritään käynnistämään seuraavana toimintavuonna.

Liite 1. Jyväskylän hallituksen puoltamat hankkeet 2024.

Hanketyyppi ja hakija	Hankkeen nimi	Toteutusalue	Julkinen rahoitus, €	Kokonais-rahoitus, €
Yhteistyöhanke, yleishyödyllinen kehittäminen				
Muuramen Yrittäjät ry.	Sulake-hanke	Muurame	18 238,69	21 457,28
Väentupa ry	Hyvän huomisen kylät (Älykäs kylä - hanke)	Laukaa	119 999,99	141 176,46
Pienhanke, yleishyödyllinen kehittäminen				
Lehtisaaren Loisto ry	Elävä Säynätsalo	Jyväskylä	6 205,00	7 300,00
MTK Korpilahti-Muurame ry	Siemenestä sadoksi	Muurame	6 800,00	8 000,00
Tiedonvälityshanke				
JAPA ry	Wanted! Lainsuojattomat lähiluonnossa	Jyväskylä, Laukaa, Muurame, Uurainen	177 896,85	187 259,85
Valmistelurahahanke				
Muuramen Yrittäjät ry.	Valmisteluraha - Muuramen talousalueen yritys- ja kuluttaja-palveluiden kehittämishanke	Muurame	5 000,00	5 000,00
Yleishyödyllinen investointihanke				
Erä-Etsijät	Metsästysmajan lämmöneristys ja vesihuollon parannus	Jyväskylä	13 963,43	25 388,05
Jyväskylän Latu ry	Ladun Maja 2080	Jyväskylä	151 496,26	275 447,75
Kyynämöisten kyläyhdistys ry	Kynkkälä kuntoon III	Uurainen	6 367,50	115 77,28
Leinolan Kyläyhdistys ry	Ahveninen-järven kunnostushanke	Laukaa	24 420,00	44 400,00
Lumikiitäjät ry	Uuden uralanan hankinta	Laukaa	2 706,00	4 920,00
Muuramen Mursut ry	Avantouintiportaati	Muurame	4 816,90	8 758,00
Oravasaaren Kalastuskunta	Ruovikon niitot Leppävedellä	Jyväskylä	25 270,60	45 946,55
Uuraisten Riistanhoitoyhdistys	Ampumasimulaattorin hankinta	Uurainen	8 171,67	14 857,59
Valkolan Kylä ry	Valkolan kylätalo esteettömäksi	Laukaa	10 276,54	18 684,62
Vehniän kyläyhdistys ry	80-luvun kalusteet ja muovimatot vaihtoon	Laukaa	10 482,76	19 059,56
Pienhanke, yleishyödyllinen investointi				
Korpi-Oskarit r.y.	Punakankaan Grillikota	Jyväskylä	4 400,00	8 000,00
Moksi ry	Kylätuvan kunnostus	Jyväskylä	1 650,00	3 000,00
Putkilahden kyläseura ry	Ilmalämpöpumpun hankinta asennettuna Kylätalon ruokalaan	Jyväskylä	1 100,00	2 000,00
Uuraisten Jokihaaran Pienviljelijäyhdistys ry	Liiku ja laavuile	Uurainen	4 378,83	7 961,50

Ylä-Muuratjärvi seura ry	Kylätalosta valmiuskeskus: digi-hankinnat ja varustelu nykyaikaan	Jyväskylä	3 821,92	6 948,94
Yrityksen investointituki				
Barasmainos	Laser	Muurame	4 955,60	24 778,00
Kalliola La Land Oy	Kamerakaluston uudistaminen	Muurame	1 040,80	5 204,00
Nykä-Mummon Piirakka Avoin yhtiö	Nykä- Mummon Piirakan laajentaminen	Jyväskylä	18 958,69	94 793,44
Rakennus- ja metsäpalvelu Paanaset Oy	Pihapuunkaatopalvelun kehittäminen Uraisilla	Uurainen	1 177,42	5 887,10
Tavolo Bianco Oy	Aallon jäljillä Päijänteellä	Jyväskylä	1 703,23	8 516,13
Temmelmäki	Temmelmäen koirametsä	Jyväskylä	2 687,88	15 209,70
Tiira Events Oy	Vaarunranta	Jyväskylä	14 516,00	72 580,00
Trojal	Ympäristöystävällisten puutarhakoneiden hankinta	Muurame	1 514,98	7 574,92
Vertti Seppälä	Omenien jatkojalostus	Jyväskylä	1 994,00	9 970,00
Yrityksen investointituki, energiainvestoinnit				
Uuraisten Liikenne	Energiatohokkuuden parantaminen uusilla hallin ovilla	Uurainen	3 780,00	12 600,00
Yrityksen kehittämistuki, vakiintuneen yritystoiminnan kehittäminen				
Muurake Oy	Tarkastuspalvelun tuotteistaminen	Muurame	3 000,00	3 000,00
Tehosta Oy	Yrityksen Vastuullisuusraportin työkalut	Jyväskylä	3 000,00	3 000,00
Havumäki Ranch	Havumäki Ranchista kansainvälinen harrastematkailukeskus	Muurame	3 000,00	3 000,00
MP-Plast Oy	Hanke ruiskupuristustekniikalla valmistettavien muovittomien tuotteiden liiketoimintasuunnitelman ja laskelmien tekemiseksi ja kehitystyön sparraamiseksi	Muurame	3 000,00	3 000,00
Suomen Putkitaso Oy	Lämpöpumppuasennustoiminnan käynnistäminen	Laukaa	3 000,00	3 000,00
Yrityksen kehittämistuki, yritystoiminnan kehittämistoimenpiteen valmisteluvaiheen tuki				
Taideranta Oy	Taiderannan kehittämisen ja investoinnin valmisteluhanke	Laukaa	2 000,00	2 000,00
TOICO Oy	Uuden yritystoiminnan kehittämisen valmistelu	Laukaa	2 000,00	2 000,00
Vuonne Oy	Vuonteen Helmen brändäys ja konseptointi	Laukaa	2 000,00	2 000,00

Yrityksen käynnistystuki, päätoimisen yritystoiminnan käynnistäminen				
Cuohu Cosmetics	Verkkokaupan ja tuotekehityksen rahoitus	Jyväskylä	7 500,00	7 500,00
Yrityksen käynnistystuki, osa-aikaisen yritystoiminnan käynnistäminen				
ArvoBIM Oy	Rakennusalan digitalisaatio Yritystoiminnan käynnistäminen	Jyväskylä	5 000,00	5 000,00
Hullu Hilma	Hullu Hilma	Laukaa	5 000,00	5 000,00
The PiBender Company Oy	PiBender 42	Jyväskylä	5 000,00	5 000,00
VICCIA Oy	Yrityksen brändin rakentaminen ja yritystoiminnan käynnistäminen	Laukaa	5 000,00	5 000,00
Yrityksen käynnistystuki, yritystoiminnan kokeilu				
Heidi Frilander	Ammattipätevyyskoulutus paikallisesti	Laukaa	2 500,00	2 500,00
Yhteensä			710 792	1 175 257

Toimintakertomuksen hyväksyntä 17.2.2025

Annika Pulkkinen

Vilma Linnanen

Iida Vesterinen

Leila Piippa

Luka Lindqvist

Tapani Kalenius

Niina Piesala

Jari Raulo

Terhi Litmanen

Reijo Pirttimäki